

anestesija

*X'tiswa qatt lill-Kotra ghajjena
l-ghanja li semmajtha jiena?
Ghall-marid mhux Poezija
imma serh t'Anestesija*

RUŻAR BRIFFA

Jieħdu sehem

Beppo il-Bufferu
Tifel
Mara
Raġel
Gwardjan
Chin Lee
Tal-Ġelati
Tas-Sold Xelin
Tal-Luna Park
Raġel fil-Folla
Raġel tat-Tfigh taç-Crieki
Lehen

*Ixxandar għall-ewwel darba fuq is-servizz Nazzjonali
tar-Rediffusion nhar it-28 ta' Awissu 1969.*

*Fis-27 ta' Settembru, 1972 ANESTESIJA inhadem
bħalha teledramm fuq l-MTV b'dawn l-atturi:
John Suda (Il-Bufferu), Catherine Bartolo Pulis (it-
Tifel), Marlene Psaila (il-Mara), Alfred Mallia (ir-
Raġel),
Joe Zammit Cordina (Gwardjan, Tas-Sold Xelin, eċċ.)
Direzzjoni u Produzzjoni:
ALBERT MARSHALL*

anestesija

*Muzika ferriha taċ-Ċirku. Folla ċċapċap. Żomm għal ftit,
imbagħad baxxi l-hsejjes.
Bieb jinfetah b'tisbita.*

TIFEL(*nifsu maqtugh*): Mummy! Mummy! Ġejjin, Mummy!

MARA: Issabbatx dak il-bieb, Johnny! Newwilli ftit ix-shampoo.

Ilma jgelgel minn vit.

TIFEL: Imma Mummy, ejj'ara! Waslu taċ-Ċirku! Waslu, Mummy! U mlew it-triq kollha! U ghandhom hafna annimali, Ma! Kieku taf: hemm iljuni, żwiemel, iljunfanti, xadini!... Ejj'arahom, Mummy!

MARA: Iva bil-mod; tghajjatx! Ghedtlek newwilli dak ix-shampoo, ma smajtx?

TIFEL (*jitbiegħed - jersaq lejn it-tieqa*): Hemm arahom, Mummy. Minn dit-tieqa tista' tarahom. Imma għaġġel - dalwaqt jgħaddu.

MARA: Tiftahx dik it-tieqa, John, ma tmurx ittini rih wara dal-mishun! Fejn hu x-xugaman?

TIFEL: Waslu tahtna! Hemm żewġt iżwiemel jiġbdu l-gaġġa ta' l-iljuni.

MARA: Dahalli s-sapun f'għajnejja. - Fejn hu x-xugaman?

TIFEL: U hemm, ma' għonqok qiegħed, Mummy! - Tnejn hemm arahom!

MARA: Tnejn?

TIFEL: Iljuni, Mummy! Hemm tnejn!

MARA: Għajnejja! Ma nistax nara! Fejn hu dak ix-xugaman?

It-tieqa tinfetah. Joghlew il-mużika u l-ghajat tal-folla.

TIFEL: Iva ejja ara, Mummy!

MARA (*irrabjata*): M'ghedtlekx tiftahx dik it-tieqa, John?

TIFEL: Bexxaqtha biss, Ma. (*Jidhak*) Hares, ara xi ddur mieghu n-nies dak ir-raġel! Kemm hu liebes taç-çajt! (*Jidhak*) U x'jaqbeż u jdoqq! Arah, Mummy! Kollox wahdu jdoqq: it-tanbur, it-trumbetta... u z-zinnannati wkoll! X'jidhku bih!

(Ghajta ta' zuffjett mill-folla)

Rajthom, Ma?! Tawh gambetta. Tkaxkar minn tulu fl-art fit-trab! Imma xorta għadu jidhak. Dak il-Bufferu hux, Ma? Taf li għandu umbrella f'idejh ukoll? U lanqas biss tidher shaba wahda fis-sema!

MARA: Idhol minn hemm, John!

Fit-triq. Ghajat u çapçip tal-folla issa qrib sew.

RAĠEL FIL-FOLLA: İzjed, Bufferu! Bravo, izjed!

BUFFU: Iva, hej, ejjew! Kemm ahna sbieh min jaf jarana! Wasal iċ-Ċirku! L-akbar u l-uniku - iċ-Ċirku Terros! Ejjew u araw is-seba' ghegubijiet tad-dinja, sinjuri! Tarawhom izda le temmnu lil għajnejkom

(Folla - Çapçip - Tisfir)

Hekk hu, sinjuri: is-seba' ghegubijiet tad-dinja!

(Mota twila fuq tanbur)

Araw, sinjuri! Araw lil Ergo, li sparat minn kanun jintbaghat jofroq l-ispazju u l-baħħ biex forsi jinżel ukoll fuq il-qamar!

(Wara kull prezentazzjoni tal-Bufferu, il-folla çcapçap u tizzuffjetta.)

Araw lil Esmeralda, il-mara hoxna bil-baffi li tiekol kemm tiekol ma tixba' qatt!

Il-Fakir Krixna: ix-xwejjah li jghaddi ghomru fuq sodda msiemer u xfafar - bla qatt ma jiekol!

U araw lill-inkredibbli Carlos Chè jitfa' s-skieken madwar

bintu - b'ghajnejh imghammdin il-hin kollu!

Il-Professor Leikus u t-tliet pappagalli tieghu, jtkellmu b'hamest ilsna bla qatt ma jaslu biex jiftiehmu!

U dak mhux kollox, sinjuri! Araw lil Odongo l-Iswed, hekk imsejjah 'I-Imxekkel', li marbut minn rasu sa saqajh bil-ktajjen, xorta wahda jinhall!

(Iż-żuffjett tal-folla fl-aqwa tieghu.)

Iva, sinjuri! Araw ukoll l-aktar spettaklu sensazzjonali tas-seklu ghoxrin! Araw lili: Beppo l-Bufferu! Iva, Beppo l-Bufferu, li meta jiftah halqu jwaqqa' t-tinda l-kbira bid-dahk! Jien - Beppo! Li meta naqla' fuq dahri u tkaxkarni n-nies fit-trab, tidhak in-nies, imma ghageb ta' l-ghēgubijiet, nidhak jien ukoll! Iva, saffru u idhku! Ghax issa ġejjin huma - ġejjin Naga u Hiro - l-iljuni, sinjuri!

(Id-dahk tal-folla jibda jiskot bil-mod il-mod.)

L-iljuni feroċi mill-muntanji tar-Rockies u ta' l-iSteppi: il-biża' ta' hames kontinenti - Naga u Hiro, immansati (*jidhak*) - immansati, sinjuri! - min-Nanu Argo, hekk imsejjah "Il-Murtal"!

(Jidhak, iżda malajr jintebah bis-sikta li issa waqghet fuq il-folla. Jieqaf mid-dahk. Pawsa.)

X'gara? Ghaliex dil-hemda? Ma smajtunix? Ghedtilkom qed taraw lil Naga u Hiro; ċapċpulhom!

(Tkarwit ta' l-iljuni.)

Isimghuhom! Naga u Hiro qeghdin hawn - hawn biex jghaġġbukom bil-loghob taghhom. M'intomx taraw xi jduru wara l-hadid, ghajnejhom jarmu x-xrar? Nitlobkom ċapċpu; qed jistennew iċ-ċapċip taghkom! (*Jidhak, iżda lehnu miksar*) Ċapċpu mela nitlobkom, sinjuri! Ejjew, ċapċpu miegħi lkoll! (*Iċapċap*) Flimkien! Flimkien!

TIFEL (*mill-bogħod*): Bravu l-Bufferu! Bravu! (*Iċapċap*)

BUFFU: Hekk! Isaw, ċapċpu, ċapċpu boloh - flimkien!

Tkarwit ta' l-iljuni - jibda ċ-ċapċip mill-folla.

BUFFU: Hekk mela! Aktar! Aktar! Ċapċpu boloh! Boloh - u jien il-buffu mhux anqas minnkom! Ċapċpu!

Tkarwit oghla ta' l-iljuni. Iċ-ċapċip jiżdied dejjem aktar.

BUFFU: Iżjed! Iżjed! Sakemm idejkom ma jifilhux aktar - sakemm widnejkom jittarrxu u ma jisimghux aktar l-ghajat ta' l-iljuni. Ċapċpu - sakemm raskom iddur bikom u ma tarawx aktar ix-xdieq imberrha taghhom! Ċapċpu! Wasal iċ-Ċirku Terros - l-isbah u l-aqwa! Ejjew arawna! Kemm ahna sbieh min jaf jarana! Kemm ahna sbieh min jaf jarana!

Ċapċip u ghajat sfrenat mill-folla.

Mużika taċ-Ċirku.

It-triq tibda titbattal, il-hsejjes jitbieghdu.

TIFEL (*jitkellem wahdu - jahseb*): Kulhadd jidhak issa - kulhadd iċapċap. Kollha jimxu wara l-Bufferu jċapċpu u jidhku. Hadd ma jaghti kas aktar ta' l-iljuni jiggranfaw u jghajtu wara l-hadid tal-gaġġa. (*Lill-MARA*) Imma ghaliex waqfu miċ-ċapċip, l-ewwel, Ma?

MARA: X'gara? Ghalfejn dak l-ghajat kollu?

TIFEL: Ridtek tara lil-taċ-Ċirku għaddejjin.

MARA: Ha nara. Fejn?

TIFEL: Issa marru; telqu wara l-Bufferu. It-triq battala. Kulhadd mar maċ-Ċirku.

MARA: Mela ghalfejn dal-qabda ghajat?

TIFEL: Kieku ġejt l-ewwel kont tarahom...

MARA: Ara, idhol minn hemm. Żgur imbukkajt rih minhabba fik. (*Taghlaq it-tieqa*) Ghedtlek kemm-il darba biex ma tiftahx dik it-tieqa.

TIFEL: Ahna sejr in iċ-Ċirku, Ma?

MARA: Ma nahsibx li hadtu iżda; kelli x-xugaman ma' rasi...

TIFEL: Jien għandi hames xelini mgemmghin. Tghid biżżejjed?

MARA: Biżżejjed? Ghalfejn - biex tidhol iċ-Ċirku? (*Tidhak*) M'hemmx ghalfejn flus biex tidhol, ruhi. Dhul b'xejn.

Kulhadd b'xejn jidhol.

TIFEL: Il-kbar ukoll?

MARA: Kulhadd.

TIFEL: Mela l-lejla mmorru Ma, hux?

MARA: Iva, imm'issa ejja ahsel idejk ha nieklu. Missierek dalwaqt jiġi.

TIFEL: Hu jiġi ċ-Ċirku magħna wkoll, Ma?

MARA: Dażgur, m'ghedtlekx? Kulhadd jiġi u kulhadd b'xejn.

Dik il-lejla.

Iċ-Ċirku.

Mużika ferriha tal-Luna Park.

LEHEN FUQ LOUDSPEAKER: B'xejn sinjuri! Dhul b'xejn!

Entrez, mesdames et messieurs! Entrez! Nistidnukom tidhlu lkoll u merhba bikom fil-familja kbira tagħna: iċ-Ċirku Terros - l-aqwa u l-akbar! Żuru kull tinda, kull rokna taċ-Ċirku! Qatt ma rajtu xejn isbaħ, xejn aqwa! U kollox b'xejn, sinjuri! Dhul b'xejn!

(Mużika toghla u terġa' tinżel. Il-folla.)

Entrez, mesdames et messieurs - entrez! Nistidnukom tidhlu lkoll u merhba bikom fil-familja kbira tagħna: iċ-Ċirku Terros - l-aqwa u l-akbar! Żuru kull tinda, kull rokna taċ-Ċirku...

Iż-żarżir tal-LEHEN jinbela' u jintilef taht il-mużika u l-hamba tal-folla.

MARA: Qed tara; ġejna tard. Ara x'hawn tan-nies.

RAĠEL: Imma hanini, mhux tort tiegħi naqasni l-petrol. Xi trid tagħmel la l-arloġġ tal-petrol ma jahdimx.

MARA: U int ilek tghid biex issewwih!

RAĠEL: Tassew, xi darba rrid nara x'ghandu sew. Biss il-karozza nibza' nehodha għand mekkanik; jekk jibda jaqla' fiha bhal xejn isibli elf haġa ohra li m'hix taħdem kif suppost taħdem... Biss biss hemm li *sparking plugs* ilhom li nharqu u ma niskantax jekk dak id-*distributor*...

MARA: Insieha ftit dik il-karozza, trid? Ahna biex niddevertu ġejna hawn. Int John zomm miegħi, ma tmurx tintilef.

TIFEL: U le, Ma! Fejn se mmorru l-ewwel, Pa?

RAĠEL: Żomm magħna int. (*Wahdu*) Imma li *sparking plugs* żgur inharqu...

Il-folla.

TAL-ĠELATI: Ġelati! Ġelati! Ġelati!

TIFEL: Daddy, Daddy, ixtrili wiehed!

RAĠEL: Issa nixtru; ha jġi 'l hawn.

MARA: Ahjar le, Ġorg. Grizmejja ma nafx kif qed inhosshom.

Żgur ġej xi rih.

RAĠEL: Mela ma nixtrux, hanini.

TIFEL: Imma, Daddy!...

RAĠEL: Ahjar le, Johnny.

TAL-ĠELATI: Ġelati! Vanilja - ċikkulata - frawli! Ġelati min irid!

TIFEL: Imma jien m'ghandix rih, Daddy!

RAĠEL: Ahjar le imma, ibni.

TIFEL: Jien tal-vanilja nhobb.

MARA: Tibdiex tiffittana, John. Ma smajtux id-Daddy x'qallek?

Trid tieħu xi rih?

Pawsa. Il-folla.

TIFEL: Jien tal-vanilja rrid.

MARA: Għalija taċ-ċikkulata.

RAĠEL: Jien nieħu wiehed tal-...

TAL-ĠELATI (*issa qrib*): Ġelati, sinjuri?

RAĠEL: Wiehed vanilja u tnejn ċikkulata, jekk joghġbok.

TAL-ĠELATI: Kif tghidli sieheb. Hawn; tliet xelini, Charlie!

RAĠEL: Grazzi. Hawn, zomm.

TAL-ĠELATI: Grazzi! (*Jitbieghed*) Ġelati min irid! Vanilja, ċikkulata, frawli! Ġelati!

Pawsa.

TIFEL: Hi, Daddy! Mummy! Dan mhux tal-vanilja! Dan tal-lewż morr! Tagħkom ukoll tal-lewż morr!

MARA: Tal-lewż morr tajbin xorta. Mhux veru jkunu morri.

TIFEL: Imma ahna hadd ma ried tal-lewż morr!

RAĠEL: Tghidx hmerijiet; isa kulu.

TIFEL: Anqas biss qalilna li kellu tal-lewż morr. Kieku forsi kont ngħidlu jtini wiehed. Issa - issa marridux!

Muzika tal-Luna Park.

TIFEL: Hawn aktar nies hawn! Ara, Daddy, Mummy! Ejjew nitilghu! Kemm huma sbieħ dawk iż-żwiemel iduru! Ghandhom xagħar ta' veru - arah xi jperper mar-rih! Ejjew nitilghu ahna wkoll, Ma!

RAĠEL: Dawk m'humieħ hlief żwiemel ta' l-injam miżbugħin, ruhi.

TIFEL: Imma qishom veri, hux? Isbaħ minn ta' veru anzi. Ta' veru jkunu kbar u ghajjiena - u jkollhom riha! Bħal ta' Żepi tal-haxix; dak għandu żiemel ikreh u xih! Ma nhobbhomx iż-żwiemel jien.

RAĠEL: Mela xi trid titla' tagħmel fuq dawk?

TIFEL: Imma dawk sbieħ, mhux bħal ta' veru, Pa. Ejjew nitilghu trid, Ma?

MARA: Issa nitilghu; toqghodx tiffittana! Nistennew ir-rota tieqaf u nitilghu.

RAĠEL: Nittama ma jhalluhiex iddur hafna. B'xejn taqbadni l-emikranja.

Il-muzika titbaxxa. Il-ġoħra tieqaf.

TIFEL: Issa, Daddy! Ser jieqfu! Ejjew!

Terġa' toghla l-muzika. Id-daħk tal-folla hekk kif il-ġoħra terġa' tibda ddu - jinstemghu ċari r-RAĠEL u l-MARA jidhku.

TIFEL (*lehen impersonali*): U r-rota reġġet qabdet iddur; l-ewwel bil-mod, imbagħad aktar u aktar. Kollox idur. Sakemm it-tifel ma setax jagħraf 'l ommu u 'l missieru fuq iż-żiemel tiela' u niezlel quddiemu. U l-ġoħra ddu iddur.

Kollox ċappa wahda - iddur, iddur. Uċuħ bojod, somor, safranin jithalltu ma' ilwien qawsalla ta' lbies u tined - in-nies jinbelghu mit-tidwir ta' ċappa wahda griża, battala. U l-ġostra tkompli ddur - dejjem iddur.

(Mużika aktar mgħaġġla. Dahk imwerwer mill-folla.)

Iddur, iddur! Id-demmi jitle' għal rasek, għajnejk idemmghu, trid tistordi u ma tistax, iggranfat ma' għonq ta' l-injam. Imma hadd ma jrid jinżel - jew hadd ma jista' jinżel? Jibqgħu jduru, ma jafux jekk wara kollox huwiex kollox wieqaf - huma wkoll... Imma jekk tagħlaq għajnejk il-mużika tkompli tnewwah. U sakemm il-mużika ma tieqafx, il-ġostra tkompli ddur - iddur - dejjem iddur. *(Lehen haj)* Imma kemm se ndumu nduru u ma naslu mkien? Mummy! Daddy!

Mużika u dahk mill-folla.

TIFEL: M'humieħ jisimghuni. Il-mużika m'hemmx li tieqaf...

Le! Qed nibża' - ma nistax nieħu nifs; qed nifga'! Mummy! Irrid ninżel! Irrid ninżel!

Dahk sfrenat mill-folla.

Ieqfu! Ieqfu! Waqqfu r-rotta! Ma niflahx iżjed! Mummy, Daddy! Irrid ninżel! Irrid ninżel!

Il-mużika u dahk tal-folla jidfnulu lehnu - Żomm.

Il-mużika titbaxxa bil-mod.

RAGELTAL-LUNA PARK: Hawn, ha tifel. Ixrob dan. Ghaddielek issa?

TIFEL: Fejn marru?

TAL-LUNA PARK: Min?

TIFEL: Il-Mummy u d-Daddy.

TAL-LUNA PARK: Fejn kienu?

TIFEL: Mieghi, fuq dik ir-rotta.

TAL-LUNA PARK: Forsi għadhom hemm.

TIFEL: Ma jafux li hassni hażin?

TAL-LUNA PARK: Jista' jkun. Int stennieħom hawn. Dalwaqt

jìgu forsi. Jien ghandi x' naghmel; irrid niehu hsieb il-Luna Park. Int iżda tiċċaqlaqx minn hawn; stenna u taghmel xejn - u xejn ma jìgrilek! (*Jidhak*) Qatt hadd ma wegġa' fuq il-Luna Park. Tibza' ghal ftit iżda meta tinzel tinsa kollox u tkun trid terġa' titla'. (*Jidhak*)

TIFEL: Imma jien ghadni nhoss rasi ddu bija. Qed nara kollox idur. Jew jien? Jien qed indur jew kollox madwari qed idur?

(*Tibda l-mużika tal-Luna Park*)

Iva - kollox ghadu jdur. Hadd ma jaghti kasi. (*Jgholli lehnu*) Lilkom qed nghid! M'intomx tarawni? Ma rajtunx hemm fuq? Kien qed ihossni hażin; stajt waqajt minn hemm fuq - stajt hbatt rasi - bqajt mejjet! Hadd ma jimpurtah?

TAL-LUNA PARK (*jidhak*)

Mużika u l-ghagha tal-folla bhal qabel.

TIFEL (*wahdu*): Hadd. Hadd ma jimpurtah.

Pawsa. Toghla l-mużika.

TAL-LUNA PARK (*isejjah - dejjem dahkan*): Hej, tifel! fejn sejjer? Tiċċaqlaqx minn hawn u ma jìgrilek xejn! Fejn sejjer?...

Fil-qalba tal-folla.

TIFEL (*impersonali*): Imma t-tifel baqa' sejjer. Ra l-folla tinghalaq fuqu, tross madwaru, trid tifgah. Dahkulu iżda, u tbissmulu. Imma hadd ma staqsieh ghaliex kellu ghajnejh humor u minfuhin, jew lil min qed ifittex. Kaxkruh maghhom minn tinda ghal tinda fejn nies iċ-Ċirku kienet titbellah u titbahrad. Waqaf sa fl-aħhar u sab ruhu quddiem palk żġhir imdawwar min-nies. Raġel imbacċaċ, wiċċu ahmar u gharqan kien fuqu, jghajjat b'xi haġa - f'idejh biċċiet tal-karti kkuluriti u hdejh tfajla rqiqa u niexfa, wiċċha maskra grotteska miżbugha u dirghajha madwar rutella żghira fuq lasta mwaqqfa dritta.

Tvenvin tar-rota ddur - ċenċil tal-qanpiena fuqha.

RAGEL TAS-SOLD XELIN: Tas-sold xelin! Tas-sold xelin!
Tuni s-soldi, naghtikom xelini! L-ahhar biljett, sinjuri! Ta'
l-ahhar ibahhar, hej! Tas-sold xelin! Ta' l-ahhar min iridu
hej?... Hawn int, tifel; sold biss.

TIFEL: Jien?

TAS-SOLD XELIN: Tas-sold xelin! Sold biss, tifel. L-ahhar
wiehed!

TIFEL: Imma jien...

TAS-SOLD XELIN: Sold biss! Tghidlix m'ghandekx sold!

TIFEL: Iva, ghandi; imma...

TAS-SOLD XELIN: Ah! M'hawnx ghalik! Ha, hudu - b'xortik!
Grazzi - grazzi hafna! (*Jgholli lehnu fuq tal-folla*) U issa,
sinjuri - indawruha! Fuq min tigi jkun sultan! Arawha
hej! Dawwar, bint!

(Ir-rota ddur - ġenġil ta' qanpiena.)

U hekk hu, sinjuri! Id-disgha u sittin! Disgha u sittin,
sinjuri!

TIFEL (*jahseb*): Disgha u sittin... Sitta u disgha!... Tieghi! Iva,
tieghi! Irbat!

TAS-SOLD XELIN: Int? Ha nara.

TIFEL: Hawn arah! Disgha u sittin.

TAS-SOLD XELIN: Ġib ftit. Hmm, iva.... Imma stenn ftit, oj!
Stenn ftit! Dan bil-maqlub. Mhux disgha u sittin - dan sitta
u disghin! Hawn int, tifel - mela ma tafhomx in-numri,
jew? Dan sitta u disghin - mhux disgha u sittin!

TIFEL: Kif? Le, stenna! Dak ghax qed iżzommu int bil-
maqlub! Dawru sewwa ha tara.

TAS-SOLD XELIN: X'int tgeżwer?... Toqghodx thawwad, taf!

TIFEL: Dawwar il-biljett - qed iżzommu bil-maqlub. Dawru
sew ha tara!...

TAS-SOLD XELIN: Din isbah issa! Trid tghid li jien ma nafx
xoghli? Trid tghid li qed inqarraq bik? Eh, dak li trid tghid?

TIFEL: Le, imma...

TAS-SOLD XELIN: X'wiċċ tost! Ili ghomri ndawwar ir-rota u hadd ma insultani daqshekk! Ara min jghallik ukoll!

ILHNA FIL-FOLLA : Tassew! Mela ma tafhomx in-numri, tifel!
Ara qis kliemek meta titkellem, taf! X'gharukaża! Fejn hi ommok int, eh?

TIFEL: Imma jien!... Dak tieghi li tela'!

TAS-SOLD XELIN: U se jerga' ukoll! Ara ibqa' sejjer, ibni, ma nsejjahx pulizija! Ibqa' sejjer, ahjar!

TIFEL: Dak tieghi imma qed nghidlek! Tieghi! Dawru ha tara... Tini l-biljett ha nurik!

TAS-SOLD XELIN: Issa ż-żejjed! Trid il-biljett, hux? Issa tiehdu...

TIFEL: Le - tqattghux! Dak tieghi!

TAS-SOLD XELIN: Hawn, ha. Iġbor il-biċċiet jekk tridu. Issa forsi taqtagħha!

TIFEL: Le!

TAS-SOLD XELIN: Taghtux kasu, sinjuri - dawn tfal huma. Mela - ta' min kien dak in-numru? Is-sitta u disghin, sinjuri! Ta' min hu, eh? Sitta u disghin!

TIFEL: Mhux veru! Id-disgħa u sittin kien li tela'! U tieghi kien! Jien irbaht! Tuni x-xelin! Tuhuli! Jien irbaht!

Mużika toġħla. Dahk mir-RAGEL TAS-SOLD XELIN.

TIFEL: Ma setax kien hemm is-sitta u disghin; 'qas biss kellu dak in-numru fuq ir-rota. Jidhku bin-nies iridu. U dak ir-raġel dejjem jidhak! U l-ohrajn - huma wkoll dejjem jidhku. Biex qed jidhak kulhadd?

Mużika taċ-ċirku tkompli għal bosta waqtiet, imbaggħad titbaxxa u tithallat ma' daqq nostalgiku ta' vjolin dejjem joqrob.

TIFEL: Ghajjen u mdejjaq it-tifel sa fl-ahhar imbeżaq minn hdan il-kotra. U hu tbiegħed minn dak il-ġenn. Qabad in-niżla 'l isfel miċ-Ċirku, sakemm sab ruħu riesaq lejn

karavana mwarrba u mudlama mnejn daqq ta' vjolin innikket kien jitnieghed fil-berah. Kien hemm raġel bil-qieghda. U dak ir-raġel iwennes il-vjolin ma kienx qed jidhak. U kien il-Bufferu. Hu biss ma kienx qed jidhak.

Tinstema' fil-hemda l-ghanja tal-vjolin.

TIFEL: Wahdu, fid-dlam iroxx fuq lejla ta' ġenn, il-Bufferu kien jaghti dahru liċ-Ċirku mnejn l-ghanja tal-folla kien jinstema' 'il boghod, 'il boghod. Izda hu, il-Bufferu, minghajr ma jaghti kasu, kompla jdoqq il-vjolin - wahdu.

Ghana tal-vjolin.

TIFEL: It-tifel resaq bil-mod.

Il-vjolin jieqaf wara ftit.

BUFFU (*zorr*): Min hemm?

TIFEL: Jien.

BUFFU: Int? (*Pawsa*) Int min?

TIFEL: Jien... Jien, Sur Bufferu.

BUFFU: Ohroġ minn dak id-dell! Kif tridni narak? (*Pawsa*)

Ah, huwa int.

TIFEL: Iva, jien.

BUFFU: M'hemm hadd iżjed, hux?

TIFEL: Fejn?

BUFFU: Hemm, fid-dell, fid-dlam... mnejn ġejt int.

TIFEL: Le, hadd. Jien biss.

BUFFU: Hmm. X'kont qed taghmel mistohbi hemm?

TIFEL: Xejn. Nisinghek iddoqq jekk joghġbok.

BUFFU: Joghġobni. (*Pawsa*) Int joghġbok?

TIFEL: Xiex?

BUFFU: Li ndoqq - joghġbok jew le?

TIFEL: Iva, dażgur.

BUFFU: Tajjeb mela. (*Idoqq fuq il-vjolin ghal ftit. Jieqaf hesrem.*) X'inti tiskanta lejja?

TIFEL: Xejn - xejn, Sur Bufferu.

BUFFU: Mela ghalfejn qed tiskanta?

- TIFEL: Ghax irrid narak ahjar.
- BUFFU: Tarani ahjar? Kif nista' nkun ahjar milli jien? (*Pawsa*)
Tajjeb. (*Pawsa*) Issa - issa qed tarani? (*Pawsa*) Hekk ahjar,
tkellem? Ersaqtlek ghad-dawl issa. Ghedtlik hekk ahjar?
- TIFEL: Ghax...
- BUFFU: Qed terga' tiskanta! Mela mmutajt issa? Tkellem!
- TIFEL: Iva; ahfirli izda...
- BUFFU: Izda xiex? Aqlaghha!
- TIFEL: Ghax int ... Int mhux il-Bufferu.
- BUFFU: M'iniex il-Bufferu? Kif?...
- TIFEL: Ghax... tilbes bhalu kieku - dawk l-ilbies, il-kuluri
kollha... kont hsibtek il-Bufferu. Imma issa li rajt wičekek...
- BUFFU: Wički? X'ghandu wički?
- TIFEL: Mhux bhal tieghu - bhal tal-Bufferu. Wičekek imkemmex,
xaghrek griz u ghajnejk - ghajnejk fil-hofra!...
- BUFFU: Iva. Fil-hofra - ghajjiena, il-ġilda stirata fuq huġbejn
mghaddma, halqi fetha gherja fejn ma tlehhx id-daqka
sfiqa ta' bufferu...
- TIFEL (*akkuża*): M'intix il-Bufferu.
- BUFFU: M'iniex. Il-Bufferu wičku mfaqqa', ahmar, imniehnru
kbir qisu ċirasa misjura, halqu mċarrat f'dahka sfiqa
permanenti; ghajnejh - ghajnejh kbar ileqqu jeghmżuk,
xuxtu sewda, twila u tleqq b'elf kulur! Dak hu l-Bufferu
tassew. Ghax il-Bufferu lanqas ma jdoqq il-vjolin, bhali. Le;
hu jdoqq it-tanbur, it-trumbetta u z-zinnannati - kollox
idoqq il-Bufferu, izda mhux il-vjolin. Le, m'iniex il-Bufferu
jien.
- TIFEL: Min int mela?
- BUFFU: Jien? Tassew - mistoqsija f'waqtha - jien min jien?
Min?... Eh, iva - jiena huh - hu Beppo. Ghalhekk nilbes
bhalu. Huh jien.
- TIFEL: Hu Beppo? U Beppo fejn hu mela?
- BUFFU: Beppo? Hemm - hemm ġew fil-karavana. Dahal

jistrieh. Jistrieh... Ma felahx aktar għall-ghagha tal-folla.

(Pawsa) Tridni ndoqq il-vjolin issa?

TIFEL: Il-vjolin?... Eh, iva - iva mela le,

L-ghanja tal-vjolin. Tieqaf wara ftit.

Pawsa.

Hemda ghajr għall-ghana ta' l-iwriezaq.

BUFFU: Ma kontx qed tiehu gost tismaghni jaqaw?

TIFEL: Iva, dażgur.

BUFFU: Dażgur kont qed tiehu gost, jew dażgur ma kontx qed tiehu gost? Tigdibx taf, tifel!

TIFEL (*maħsud*): Ma gdibtx!

BUFFU: Tigdibx! Qatt tigdeb, qed tifhem! Mhux tassew li kont qed tiehu gost tismaghni ndoqq. Ha nara; ghidha.

TIFEL: X'ngħid?

BUFFU: Is-sewwa! Irrid nisimghek tghidha. Ghid: ma kontx qed niehu gost nisimghek iddoqq! Ghidha!

TIFEL: Ma kontx ... Ma kontx qed niehu...

BUFFU: ...Gost nisimghek iddoqq! Komplaha!

TIFEL: Ma kontx qed niehu gost nisimghek iddoqq, le!

BUFFU: M'hemmx għalfejn tghajjat! M'ghedtlekx ghajjat jien!

TIFEL: Int qed tghajjat issa. Jien ghedt biss is-sewwa, kif ridt int.

BUFFU: Hmm. U għamilt sewwa. Hekk ahjar. Qatt tigdeb. Fittex dejjem is-sewwa. La tqarraq U lanqas thalli lil min iqarraq bik. Imma ghidli issa! - Ghaliex m'intix tiehu gost tismaghni ndoqq? Isa, ghidli - tibzax. Forsi - forsi ghax jien m'iniex il-Buffu? Għalhekk? - Taghmillix sinjali b'rasek! Tkellem - qatt tibza' tghid is-sewwa. Trid 'il Beppo u mhux lili, hux hekk?

TIFEL: Iva, irrid 'il Beppo.

BUFFU: Sewwa - sewwa wisq. Titghallem malajr int. Mela jien sejjer.

TIFEL: Sejjer?

BUFFU: Iva, sejjer fil-karavana. Mhux 'il Beppo ridt int? Tajjed - issa mmur nghidlu li qed tistennieh. Int ibq'hawn iżda; tiċċaqlaqx. U tipprovax tittawwal fil-karavana. Jekk tittawwal Beppo jisparixxi u ssib lili biss hemm ġew; lili biss, fhimt? Imbagħad żgur qatt ma tarah aktar 'il Beppo. Qed tifhem, hux?

TIFEL: Iva. Nibqa' hawn.

BUFFU: U tittawwalx.

TIFEL: Le.

BUFFU: Tajjed. Stenna ftit mela.

Pawsa.

TIFEL: Jitriegħed xi ftit fis-sirda tal-lejl, it-tifel qagħad jistenna barra l-karavana. Imma fuq l-gholja l-folla kompliet tidhak, tgħajjat u tixxala - kompliet il-lejl kollu, bħal ma għamlet l-iljieli l-ohra kollha ta' qabel u l-iljieli l-ohra li kienu għad iridu jiġu... Il-folla kompliet tidhak. U t-tifel stenna quddiem karavana magħluqa taht qamar kwinta mdendel f'sema miżrugħ kwiekeb; stenna sakemm il-bieb infetaħ u l-iwrieżaq siktu.

Frattarija ta' strumenti: trumbetta, tanbur, zinnannati.

BUFFU (*dahka hajja u ferriċha*): Hawn jien! Kemm ahna sbieħ min jaf jarana, hej! Kemm ahna sbieħ! Jien Beppo - il-
Buffu!

TIFEL: Il-
Buffu! Iva, int buffu tassew! Int Beppo!

BUFFU: Jien hu, kollu kemm hu - jew m'hux! Imma int lili trid tifel, hu? Mhux lil hija. Arawni mela - jien il-
Buffu! Wiċċi ahmar, imfaqqa', imniehri kbir qisu ċirasa misjura, halqi mċarrat f'dahka sfiqa permanenti, għajnejja kbar ileqqu u jegħmżuk, xuxti sewda tqila u tleqq b'elf kulur. Xi whud jgħidu li dan kollu mhux għajr kartapesta kkullurita. Imma int temminhomx! Teminhomx, tifel! Jien il-
Buffu! Issa qed tagħrafni hux, tifel?

TIFEL: Iva; int żgur il-Bufferu!

BUFFU: Tabilhaqq! Jien hu! U lili ma tridnix indoqqlok il-vjolin, hux hekk?

TIFEL: Le, il-vjolin le, Sur Bufferu.

BUFFU: Sur Bufferu? U min qatt rah is-sur? Jien hadd ma jsejjahli "Sur" lili. Beppo - kulhadd Beppo jsejjahli: Beppo biex inservik. Ghidli, xi tridni nagħmel? Kull xewqa tiegħek hija kmand għalija, Prinċep Żghir.

TIFEL: Tajjeb mela - Beppo. Taf x'nixtieqek tagħmilli - il-bużulloti. Bhal dalghodu fit-triq.

BUFFU: Bużullotti? U mela le! L-ghaxxa tiegħi il-bużullotti! Arani - tridni noqghod fuq rasi - rasi 'l isfel u saqajja 'l fuq?

TIFEL: Iva! Iva!

BUFFU: Tajjeb. Ersaq ftit 'il hemm, eh. Irid ikolli ftit ta'-wisa' biex niehu ġirja u naqlibha. Dawn l-affarijiet kumplikati taf, tifel - kumplikati hafna! Trid bosta studju, kalkolu u meditatzzjoni - imma l-aktar li trid tik-kon-ċen-tra! Aaaaahaaaah! Ikkonċentrajt biżżejjed! Mela, arani ġej: wiehed - tnejn - tlieta! Oopsa!

Storbju ta' strumenti tal-mużika jinqalbu.

BUFFU (*kemmxejn imqanzah*): Hekk tajjeb, tifel? X'jidhirlek eh?

TIFEL: Kemm int taċ-ċajt!

BUFFU: Taċ-ċajt? Dażgur li taċ-ċajt! X'bufferu nkun jekk ma nkunx taċ-ċajt, tajba din? Imma hej, jekk nibqa' rasi 'l isfel tuġaghni l-qargha. Din l-art iebes wisq.

TIFEL (*jidhak.*)

BUFFU: Meta kont żghir jien u sejjer l-iskola hbatt rasi ma' pulizija ohxon liebes il-frakk u t-tomna, u hej minn dak inhar rasi baqghet tuġaghni.

TIFEL (*jidhak.*)

BUFFU: Tidhak, hux? Niehu gost narak tidhak. Imma hej ma nistax indum aktar hekk, tafx... Imma stenna ftit! Dan kif

int rasek 'l isfel, tifel?

TIFEL: Jien?

BUFFU: Iva, int! Lilek qed ngħid!

TIFEL: Imma jien m'iniex rasi 'l isfel!

BUFFU: M'intix? Imma int żgur? - Ara, ara! Ukoll il-karavana rasha 'l isfel... U dawk is-siġar - dawk in-nies hemm fuq - dawk ukoll rashom 'l isfel! Kollha kemm huma rashom 'l isfel u ma jafux!

TIFEL (*jidhak*): Kif ma jafux? Kieku rashom 'l isfel ma jhossuhiex tuġagħhom rashom kif thossha int?

BUFFU: U huma jhossuha wkoll; iżda dawk jidhku biex jinsew! M'intix tismagħhom x'jidhku?

TIFEL: Ghalhekk dejjem jidhku mela.

BUFFU: Ghalhekk, l-imsejkna.

(*Pawsa*)

Dak x'inhu?

TIFEL: Dak? Għall-qamar qed tghid?

BUFFU: Qamar? Tghidx hmerijiet! Jien isfel għedt, mhux fuq. Sakemm ma jkunx qamar fil-bir - kieku iva, jista' jkun isfel... Jekk tifhem xi rrid ngħid.

TIFEL: Imma dak il-qamar! U fuq qieghed - fis-sema! Fis-sema!

BUFFU: Is-sema! Il-ġenna?

TIFEL: Is-sema!

BUFFU: X'kull wahda, x'kull wahda! Meta jew id-dinja kollha qed itiha tal-qamar - jew inkella l-qamar qed itih tal-qamar! Jew forsi - forsi jien rasi 'l isfel!

TIFEL: Imma int qieghed rasek 'l isfel!

BUFFU: Jien? Iva bilhaqq, hux! Mela ghalhekk qed tuġġhani rasi. Meta kont żgħir kont sejjer il-knisja u hbutt rasi ma' pavaljun tal-festi mperreç taht sema ikhal imniġġeż bil-porvli tal-murtali, u hej, minn dak inhar rasi baqgħet tuġġhani. U għadha tuġġagni... Jimporta jekk ma nibqax

rasi 'l isfel, tifel. Nixtieq nistrieh ftit.

TIFEL: Mela le, Beppo.

BUFFU: Aaah! Hekk ahjar! Dan l-ahhar ma nafx x'qed itini - dejjem ghajjen. Nikkoncentra wisq jien. Imma dan l-ahhar... infittex biss li nistrieh. Naf li sempliċi buffu m'ghandu ebda dritt jitlob li jistrieh; dik wahda mil-liġijiet taċ-Ċirku. Imma hej, kultant itini nahseb li min ghamel il-liġijiet nesa li jekk noqghod rasi 'l isfel l-imsejkna saqajja jkollhom joqghodu hemm fuq fil-gholi. U jahasra dawk iħossu l-frisk imsieken, hemm fuq. Ara - ara x'toqba ghamel l-istrapozz fejn hareġ jittawwal sebghi l-kbir, miskin.

TIFEL: Iva, tassew! Qisu patata!

BUFFU: Iva, hux? Imma miskin dak ukoll iħossu l-bard.

TIFEL: Naf. Jien ukoll, meta l-Mummy tinsa ssewwili l-peduni u nsibhom imqattghin aktar iħossu l-bard. U mhux f'saqajja biss.

BUFFU: Ċiss, qed tara miskin. Imma ghidli haġa, tifel; x'jismek int?

TIFEL: Jien? Jisimni... Jismni... Ha nara... Iva; jismni Eku! Eku!

BUFFU: Eku? Hu ftit stramb, hux? Ma tantx naf nies jisimhom Eku. (*Pawsa qasira*) Ma jismekx għalli jista' jkun ...John, hux?

TIFEL: John? Kif taf?... (*Jieqaf*) Ghaliex għandu jkun jisimni John?

BUFFU: Eh, għax naf hafna tfal bil-peduni mqattghin li jisimhom John. Xi whud jisimhom Raymond. Int mhux Raymond jismek hu?

TIFEL: Le. Eku jisimni.

BUFFU: Mela - mela mhux Michael?

TIFEL: Le.

BUFFU: Lanqas Mario.

TIFEL: Lanqas.

BUFFU: Freddie?

TIFEL: Le!

BUFFU: Pawlu? Pietru? Ġuži?

TIFEL: Le, le u le! Jisimni Eku! Jiena Eku. (*Jidhak*)

BUFFU: Heqq, Eku mela. Tajjeb wisq. U la jismek Eku, ma jismekx, nghidu ahna... Rumpilstiltskin?

TIFEL (*jieqaf mid-dahk*): Ruptils?...

BUFFU: Le, mhux hekk. (*Jirrepeti l-isem bil-mod*) Rumpilstilts-kin.

TIFEL (*jipprova jidra l-isem*): Rum-pil-stilts-kin. Rumpilstiltskin! Iva, hekk jisimni! Rumpilstiltskin! Jiena Rumpilstiltskin!

BUFFU: Ahha! Rajtx! Mela mhux John!

TIFEL: Le!

BUFFU: U lanqas Eku mela!

TIFEL: Le! Isbah Rumpis... Rumpilstiltskin! (*Jidhak*)

BUFFU (*jidhak mieghu*): Eh, deherli li tifel bil-ghaqal bhalek ma setax jismek John - jew Eku. Inti tafha l-istorja tieghu - ta' Rumpilstiltskin? Kien ihobb jizfen u jkanta dak, miskin, u minhabba f'hekk, wara dak kollu li ghamel maghha l-Principessa ma zammitx il-weghda taghha. Kemm irrabja miskin Rumpilstiltskin. Hadd izda ma sema' bih aktar imbaghad. Tafha dik l-istorja, tifel?

TIFEL: Le, ghidhieli, Beppo. Sabiha?

BUFFU: Sabiha? Le, m'hix sabiha; qatt m'ghogbitni lili. Le, ma nghidhielekx. Ahjar li ma tkunx tafha. Imma issa tridx indoqqluk it-tanbur - trid?

TIFEL: Ha ndoqqu jien! U z-zinnannati wkoll!

BUFFU: Iz-zinnannati? Taf li meta ndoqq iz-zinnannati tugaghni rasi lili?

TIFEL: Mela dejjem tugghet rasek int, Beppo?

BUFFU: Dejjem, ghax meta kont zghir...

TIFEL: Naf, naf! Meta kont sejjer l-iskola hbutt rasek ma' pulizija tal-frac u meta kont sejjer il-knisja hbutt rasek ma' pavaljun tal-festa. Naf, naf!

BUFFU: Taf? Dan kif taf, int?

TIFEL: Ghax ghedtli!

BUFFU: Jien ghedtlek? Dan meta? Imma m'ghedtlex li meta kont sejjer nizzewweġ hbutt rasi ma' tarbija werċa fi pram bla roti; dan m'ghedtulex, eh tifel?

TIFEL: Iva, ghedtuli.

BUFFU: Ghedtulek?

TIFEL: Dażgur li ghedtuli. Ghedtuli issa! (*Jidhak*)

BUFFU: Imma kemm jien hmar! Taf li kont 'gà nsejt? Lil dawk t'hemm fuq ghedtulhom u nsew mill-ewwel. Imma dawk ma jhabblux rashom; jidhku, joghlew, jixxalaw - x'ma jinsewx? Ghaliex m'ghandniex naghmlu bhalhom ahna wkoll? Ninsew. Ejja mmorru, Rumpilstiltskin; ninghaqdu maghom. Int trid tara ċ-Ċirku, hux hekk?

TIFEL: Iva, ghalhekk ġejt mal-Mummy u d-Daddy. Izda lil dawk tlifthom fil-folla. Niġi mieghek, imma jekk iżzommlu jdejja u ma thallinix nintilef. Mieghek ma nibżax, Beppo.

BUFFU: Tihux, hsieb; inżommluk idejk. Hekk, marsusin - tajjeb hekk?

TIFEL: Iva, hekk ma nintilifx.

BUFFU: Tajjeb! U f'din l-id l-ohra - ghax jien tnejn ghandi idejn, taf? Dażgur - f'din l-ohra ngibu din ghal li jista' jkun.

TIFEL: X'tambiha l-umbrella? Mhux se tagħmel xita.

BUFFU: Eh, dik dejjem f'idejja, tifel. Ma mmur imkien minghajrha.

TIFEL: Dal-ghodu wkoll f'dik ix-xemx kollha kienet f'idejk.

BUFFU: Daż-żminijiet qatt ma tista' tghid meta ser jagħmel jew ma jagħmilx il-maltemp. Ma tafx meta tiġi bżonnha.

Dawk hemm fuq jidhku u jiżfnu minghajr qatt ma jaħsbu għall-kenn. Imma jien le; le jien! Jien *naf!*

TIFEL: X'taf, Beppo?

BUFFU: Naf. Naf li xi darba ghad inhossu l-art tithezhez taht saqajna u riefnu jahraq jinzel jisloh l-art - ix-xemx tinheba f'gamra aqwa minn tas-Sirju - shaba sewda titghawwem fuq in-nirien u tinzel tixtered fuq wiċċ l-art, tniġġeż u toqtol kull hjiel ta' hajja li jkun baqa'. Jifdal biss hofra gherja karbonizzata fejn il-Mewt tiżfen imxajtna, il-mingel taghha jahsad mill-mixtla tal-qerda li żera' l-bniedem. Dak li naf jien.

TIFEL: Kemm int gharef, Beppo, taf dawn l-affarijiet kollha. Imma jien xorta ma nafx x'ghandu x'jaqsam dan ma' l-umbrella.

BUFFU: Ghandu, tifel. Ghax ghalkemm hadd ma jrid jiftakar, fuq rasna ghandna mdendla x-xabla ta' Damokle - fuq rasna lkoll. U jien biex ma ninsiex niehu l-umbrella dejjem mieghi.

TIFEL: Imma dik l-umbrella qadima, kollha mraqqgħa u mtaqqba. Dik ma żzommhiex ix-xita.

BUFFU: Sakemm ma taghmilx ix-xita ma tistax tghid. U wara kollox, dejjem ahjar mix-xejn. Irid ikollok xi hjiel ta' kenn - qarrieqi kemm hu qarrieqi - irid ikollok xi wens - imqar bla tama - izda li jghinek tkompli triqtek imwieghra, waqt li tgharrex is-smewwiet għall-ewwel shaba sewda li thabbar il-herba.

TIFEL: M'iniex nifhmek, Beppo. Beppo, meta titkellem hekk tfakkarni f'huk.

BUFFU: Ghandek raġun; kliem bħal dan ma jixraqx fuq fomm il-Bufferu. L-ahjar li wiehed jinsa; hekk jew hekk x'nistghu naghmlu ahna? Ejja mela, immorru lura ċ-Ċirku, Rumpilstiltskin.

TIFEL: Iva, forsi nsibu l-Mummy u d-Daddy ukoll. Ejja, Beppo!

BUFFU: Ġej, ġej; bil-mod iġġebbidx. Mhux minn hemm se

nghaddu.

TIFEL: Ghaliex mhux minn hawn?

BUFFU: Ghax le. Hemm hemm il-gaġġa ta' l-iljuni.

TIFEL: L-iljuni? Kemm nixtieq narahom, Beppo! Hudni hdejhom trid?

BUFFU: X'int tghid? Hdejhom! Le, hemm le. X'fihom x'tara?

TIFEL: Imma jien irrid narahom!

BUFFU: Ghedtlik le. M'hemmx x'tara. Issa ejja mieghi. 'Tini jdejk, isa...

TIFEL: Le, irrid nara l-iljuni!

BUFFU: Le, 'tini jdejk... Ejja 'l hawn!

TIFEL: Ma rridx. Irrid nara l-iljuni. (*Jidhak - jitbieghed*) Irrid narahom! Ejja lhaqni jekk trid, Buffu!

BUFFU: Le, tkunx ibleh, Rumpilstiltskin. Ejja lura! Ejja lura, John! John!

TIFEL (*'il boghod*): Le u le! Irrid narahom!

Pawsa

Passi resqin imghaġġlin.

BUFFU (*jilheġ*): Int - int se tghallini! Ma smajtnix insejjahlek? Ejja minn hemm.

TIFEL (*kwiet*): Ghaliex? Billi qed inhares lejn l-iljuni? Hemm qeghdin hux, wara dak il-hadid?

BUFFU (*kiebi*): Hemm qeghdin.

TIFEL: 'Qas jidhru fid-dlam. Kemm huma kwieti.

BUFFU: Kwieti issa - imma hemm qeghdin, tahseb xejn.

TIFEL: X'ghedt li jisimhom?

BUFFU: Naga u Hiro. (*Pawsa qasira.*) Ejja, issa rajthom. Ejja mmorru.

TIFEL: Ghaliex tibza' daqshekk minnhom, Beppo?

BUFFU: Ghaliex? Tistaqsini ghaliex? Imma ghandek raġun; int ghadek żghir. Ma tiftakarhiex il-ġrajja.

TIFEL: Xi ġrajja?

BUFFU: Ġrajja kerha. Ghoxrin sena ilu... Imma ejja mmorru; nghidhielek darb'ohra.

TIFEL: Le, issa. Ghidhieli issa, Beppo. X'gara ghoxrin sena ilu?

BUFFU: Tajjeb, nghidlek. Imma wara mmorru minn hawn.

TIFEL: Ghidhieli.

BUFFU: Madwar ghoxrin sena ilu l-iljuni harbu mill-gaġġa u niżlu fuq żewġt irhula qrib iċ-Ċirku. In-nies kienu reqdin u l-iljuni ghamlu straġi shiha minnhom. Irgiel, nisa, tfal, kollha sfaw meqruda bla hniena taht snienhom. Ftit kienu li helsu mill-qerda, u dawk il-ftit baqgħu mmankati għal għomorhom. Herba shiha, bla hniena, u kollox ġara fi ftit sekondi - ghoxrin sena ilu. Qed tifhem għaliex nibza' minnhom issa, tifel?

TIFEL: Imma jekk huma feroċi daqs kemm qed tghid int, kif kien li ma qatluhomx meta reġgħu qabduhom lill-iljuni?

BUFFU: Eh, tistaqsix lili. Dik staqsiha lis-sidien taċ-Ċirku. Jien m'iniex għajr buffu. Naf biss li wara li reġgħu tefgħu l-iljuni fil-gaġġa, ġew hafna nies, irjus kbar kbar, biex jaraw il-ħsara u l-herba li kienu ghamlu. Kulhadd beka fuq dawk l-imsejkna li kienu tilfu hajjithom, u dawk l-istess irjus kbar imbagħad iltaqgħu u ingħaqdu madwar mejda kbira tonda biex jiddeċiedu x'għandu jsir dwar l-iljuni.

TIFEL: U x'ghamlu?

BUFFU: Qaghdu jpaċċu.

TIFEL: Ipaċċu biss?

BUFFU: Ipaċċu, eh; imma dak tpaċċiċ, tifel! Mhux kif inpaċċu jiena u int meta nghidlek kemm-il darba nahbat rasi jien, taf? Mela! Ipaċċu b'hafna ilsna; bl-Ingliż, Franciż, Russu - b'kull lingwa li hawn fid-dinja! Dak tpaċċiċ! Fl-aħhar imbagħad qatgħuha li l-iljuni ma kellhomx jithallew jaharbu aktar. Hadd iżda ma ssuġerixxa li joqtluhom, min

jaf ghaliex? Tefghuhom minflok f'gagġa akbar b'hafna katnazzi u poġġew ukoll gwardjan għassa magħhom. U hallewhom jghixu lill-iljuni. B'hekk is-sidien taċ-Ċirku hasbu li malajr jintesa kollox - jintesew Naga u Hiro u jintesew l-eluf li sfaw maqtulin minnhom. Tintesa l-qirda u jintesew l-iljuni.

TIFEL: Imma int bqajt tiftakar, Beppo. Kemm nixtieq nista' narahom. Qatt ma johorġu minn dik id-dalma?

BUFFU: Itlob lill-Bambin li le...

IL-GWARDJAN (*jersaq jghajjat*): Hoj hemm! X'inhu ġej?

TIFEL: Beppo, min hu dak?

GWARDJAN: X'intom tagħmlu hemm? Min hemm hemm?
(*Bejn beżghan - bejn jhedded*) Se - se niġi għalikom! Min hemm?

BUFFU: Jien - jien u dat-tifel.

GWARDJAN: Int?

BUFFU: Jien. Beppo, il-Bufferu.

TIFEL: Beppo, min hu dak in-nanu?

BUFFU: Il-gwardjan ta' l-iljuni. ...Jien Beppo, m'intix tagħrafni, Gwardjan?

GWARDJAN (*lehnu issa qrib*): Beppo? (*Irabbi l-arja*) Il-Bufferu!
X'inti tagħmel hawn, eh, x'inti tagħmel?

BUFFU: Xejn. Xejn, Sur Gwardjan. Dat-tifel ried jara l-iljuni bilfors. Ġejt niehdu lura.

GWARDJAN: Eh iva? Hudu minn hawn mela - imxu! Nispera li ma qagħadx jghajjed l-iljuni - dat-tfal kollha hekk! U ma jridu xejn Naga u Hiro biex jtilfu n-nghas. Mur erġa' raqqadhom imbagħad! Ejjew, isaw, imxuli minn hawn!

TIFEL: Jien m'ghajjibthomx. U kieku stess ghajjibthom ma kinix jarawni f'dad-dlam!

GWARDJAN: Aha! Tifel intelligenti qed nara! Intelligenti u ibleh imma. Ma jifhimx li min jażżarda jilgħab ma' l-iljuni, hażin jispiċċa. Hażin - hażin hafna, tifel! (*Jidhak -*

dahka li toghla, iżżarzar - imbaghad tieqaf hesrem.) Oj!
Hawn x'qed nara? Min fetah il-gaġġa? Il-bieba miftuha!
Il-gaġġa ta' l-iljuni miftuha! Min fetahha - min, Buffu?
BUFFU: Mhux ahna! Niżgurak, Gwardjan - mhux ahna!
GWARDJAN: Xi hadd fetahha!
BUFFU: Imma mhux ahna! Mhux ahna!
GWARDJAN: Min mela? Ghidli Buffu, min?
BUFFU: Ma nafx jahasra, Sur Gwardjan. Forsi Ozroff - jew
Chin Lee. Dawk dejjem lesti jaqilghu l-ghawġ! Mhux ahna
imma.
GWARDJAN: Xi hadd fetahha - kien min kien! X'nghidilhom
kieku lis-Superjuri tieghi jekk jistaqsuni? Allahares insir
naf min fetahha. Allahares, ghax naqbdu, naqbdu u ...
naqbdu u... nurih jien! Nurih!
TIFEL: U x'taghmillu - nanu bhalek?
GWARDJAN: Hrmmff!! Naghmillu - naghmillu mela le, tifel!
(Tisbita tal-bieba tal-hadid tal-gaġġa.)
Dak li naghmillu! Nispera li hadd ma jerga' jiftahha. Nispera!
Il-gaġġa maghluqa trid tkun - dejjem maghluqa. Hazin jekk
ma nsibhiex maghluqa! *(Jidhak f'daqqa)* Dejjem maghluqa!
Maghluqa!
Id-dahk tieghu joghla, imbaghad jitbieghed.
BUFFU: Tihux ghalih, tifel. Kulhadd miġnun hawn - allavolja
m'humieq rashom 'l isfel. Jien ghedtlik iżda li ma kellniex
x'niġu naghmlu hawn. Ejja mmorru issa; ma nhalluhx
jerga' jiġi u jsibna hawn. Ejja.
TIFEL: Le, stenna, Beppo! Hares! Il-gaġġa - il-bieba ghadha
miftuha! Mhux veru li ghalaqha l-Gwardjan. Sabbatha
biss!
BUFFU: Immorru - malajr! Immorru!
TIFEL: Imma Beppo, il-gaġġa ghadha miftuha! Ghadha
miftuha!
BUFFU: Tippruvax tifhem, tifel. Kulhadd jaf li l-gaġġa dejjem

miftuha; jagħzlu li ma jiftakrux iżda. Tabirruhhom ma jafux. Jippruvaw jinsew - jippruvaw kieku. Imma ghalxejn - jixxalaw kemm jixxalaw, jiddiehku kemm jiddiehku qatt ma jinsew. Naga u Hiro ma jintesewx.

Muzika taç-Ċirku.

Lura fil-folla.

BUFFU: Qatt rajtha sewwa l-folla, Rumpilstiltskin?

TIFEL: Iva, hafna drabi.

BUFFU: Imma rajtha tassew? Flejtha sewwa? Jekk thares sew issib xi haġa kurjuża - issib li wara kolloxx m'hemm xejn x'tifli. Ċappa wahda ghamja miexja - dejjem miexja. Hadd ma jara lill-iehor - hadd ma jaf lill-iehor. U dejjem mexjin; tal-ġelati, tal-Luna Park, tas-sold xelin, il-Gwardjan - kollha l-istess harsa. Harsa ċassa, belhana... Bilhaqq bhal tiegħi, hux tifel?

TIFEL: Iva, kollha l-istess. Huk biss mhux bhalhom.

BUFFU: Min?

TIFEL: Huk.

BUFFU: M'ghandix hija jien.

TIFEL: U mela m'ghandekx! Dak ir-raġel li kien hemm quddiem il-karavana qabel hriġt int...

BUFFU: Eh, dak! Iva, hija - dak hija.

TIFEL: Hu biss m'ghandux wiċċu bhal ta' l-oħrajn. Ma jidhax. Ghaliex qatt ma jidhak huk, Beppo?

BUFFU: Min jaf? Jista' jkun ghax forsi qabel issieheb maç-Ċirku kien imdejjaq fid-dar li kien jghix fiha. Ried jehles mill-irbit tal-familja, mill-wiċċ imqarras ta' martu, mid-disprezz u t-tmaqdir ta' uliedu. Minhabba l-ġirien hadd ma kien iħallih idoqq il-vjolin. Fuq ix-xogħol shabu l-iskrivani kienu għażżenin u jghaddu ż-żmien bih jarawh jahdem, waqt li l-Prinċipal stess ma kienx jahmlu. Fl-aħhar għalhekk harab u nghaqad maç-Ċirku. Haseb li hawn hadd ma jindahallu. Miskin kemm mar imqarra! Kull ma sab hawn

kien li wiċċ il-Mara l-Hoxna kien wiċċ martu, wiċċ sid iċ-Ċirku kien wiċċ il-Prinċipal u wiċċ shabu taċ-Ċirku, l-iskrivani. U lanqas hawn ma hallewh idoqq il-vjolin, ghax flok il-ġirien sab il-folla. Tawh minflok it-tambur u ż-zinnannati u ġieghluh idoqqhom, basta jagħmel hafna storbu u jiġbor aktar nies. U hekk kif qabel kien jaqla' bis-sieq, hekk wara xorta kompli jaqla' bis-sieq.

TIFEL: Mela għalhekk qalbu sewda miskin. Int mhux bħalu iżda, Beppo.

BUFFU: Le. (*Ferhan*) M'iniex bħalu, le! Ghax jien xeddejt il-maskra ta' huti l-bnedmin u sirt wiehed minnhom - wiċċ fil-folla. Għalhekk jien mhux bħalu. Il-folla qatt ma tkun imdejqa; ismagħha!

L-ghagħha tal-folla.

BUFFU: Imma tridxi tiekol xi haġa, tifel? Tiehu ġelat, jew forsi xi pastizzi?

TIFEL: Ġelati le. Dak tal-ġelati m'għandux hliet tal-lewż morr. Mhux billi jgħajjat li għandu tal-vanilja u ċ-ċikkulata.

BUFFU: Stramba l-biċċa, hux? jien li nhobb tal-lewż morr qatt ma nsiblu hliet tal-vanilja. Imma ara, tridxi nixtru nofs tużżana pastizzi. Tassew li qatt ma tista' tgħid humiex ta' l-irkotta jew tal-pizelli, imma talanqas taqta' l-ġuħ. Trid nixtru, għid? (*Pawsa qasira*) Lilek qed inkellem, tifel! Hii, kemm thobb tiskanta, x'wahda din!

TIFEL: Imma hares, Beppo! Dawk it-tnejn qed tarahom? Dawk huma!

BUFFU: Huma min?

TIFEL: Iva huma! (*Isejjaħ*) Mummy! Daddy!

BUFFU: Fejnhom?

TIFEL: Hemm, hdejn dak tat-tfieġħ taċ-crieki... Mummy! Daddy!

RAĠEL TAT-TFIGH TAĊ-ĊRIEKI: Żewġ xelini tlieta! Żewġ xelini tlieta! Ejjew uru hilitkom! Puppu kbir tal-lasktu għal

min iġib iċ-ċirku fin-nofs. B'żewġ xelini tlieta! Żewġ xelini tlieta!

TIFEL: Mummy! Daddy! Fejn kontu, kemm fittixtkom?!

RAĠEL: Haw' - haw', ej! X'inhu ġej? Ara fejn timxi, trid? Għal daqsxejn ma tfajtnix fuq marti!

TIFEL: Imma Daddy, fejn kontu?

RAĠEL: Ar'hemm għedtlek!

MARA: Dat-tifel xi jrid, Ġorġ? Ehles minnu.

RAĠEL: Iva, hanini. (*Lit-TIFEL*) Ejja. Ibqa' għaddej, tifel - dil-frattarija kollha!

TIFEL: Imma, Pa - Ma! M'intomx taghrfuni? Jien Johnny - Johnny tagħkom!

MARA (*tidhak*): Johnny? Min hu, Johnny?

TAĊ-ĊRIEKI: Żewġ xelini tlieta, hej! Żewġ xelini biss! (*Lit-TIFEL*) Ibqa' miexi, "boy" - qed tgerrixli n-nies! Imxi!

TIFEL: Imma, Mummy!...

MARA: Qatt ma rajtek f'għomri; lilek min jafek?

TIFEL (*imbikkem*): Imma jiena Johnny!...

RAĠEL: Ara, int xejn għax isa dejjaqtni! Ibqa' sejjer, trid? Għarukaża!

TIFEL: Daddy!

RAĠEL: Tagħtix kasu, hanini - fl-aħhar jiddejjaq. Dawn hekk trid tagħmillhom - turihom li m'intix tagħti kashom.

MARA: X'kull wahda wkoll! Bħal xejn mhux jahseb li qed niggustawh!

TIFEL: Imma jien Johnny! Jien Johnny, Mummy!

TAĊ-ĊRIEKI: Pupu tal-lasktu! Min jirbah pupu tal-lasktu, hej! Żewġ xelini tlieta! - Għadek hawn int? Żul min-nofs għedtlek, tifel! Ejja, imxili - U intom, sinjuri? Tidhlulha? Żewġ xelini biss.

MARA: U iva, Ġorġ; ipprova. X'tilef?

RAĠEL: Iva, hanini. 'Tini tlieta jekk joghgbok.

TAĊ-ĊRIEKI: Tlieta għalik, sinjur!

TIFEL: Imma Daddy! Mummy! Jiena Johnny!...

TAC-ĆRIEKI: Ejjew, sinjuri! Pupu tal-lasktu! Pupu tal-lasktu!

It-tmashir tad-dahk tieghu jidwi u jithallat ma' l-ghagha tal-folla.

TIFEL (*jolfoq.*)

BUFFU: Hadt żball, Rumpilstiltskin. Ma kinux huma. M'hemmx ghalfejn tibki, isa. Żball, dak kollox.

TIFEL: Hadt żball iva. Ma... ma kinux huma. Il-Mummy u d-Daddy tieghi m'humiex bhal dawk. Ihobbuni lili. Ihobbuni hafna.

BUFFU: Iva, dażgur li jhobbuk, u mela le! Tibżax - issa nsibuhom; issa tara kif nsibuhom. Xi mkien hawn iridu jkunu. Ejja nfittxuhom.

TIFEL: Le. Xbajt indur. Irrid immur lura.

BUFFU: 'Ġà ddejjaqt? Hawn tant loghob...

TIFEL: Iddejjaqt. Immorru lura fil-karavana tieghek, trid Beppo? Ma rridx infittixhom iżjed il-Mummy u d-Daddy. Isibuni huma jekk iridu. Irrid nibqa' mieghek, Beppo - mieghek biss.

Muzika tač-Ćirku.

Tinżel bil-mod u tithallat mad-daqq tal-vjolin.

TIFEL (*eku*): U l-Bufferu hadu mieghu lura fil-karavana. Ma riedx jaf b'li jmur lura d-dar. Ghalhekk il-Bufferu dahhlu fil-karavana u tah is-sodda tieghu. Wara li geddsu sewwa fil-friex u xxuttalu l-biki minn xfar ghajnejh, sa fl-ahhar it-tifel tbišem.

BUFFU: Hekk - orqod issa, Rumpilstiltskin. Tibżax. Fil-ghodu nsibuhom il-Ma u l-Pa. Orqod issa.

TIFEL: M'ghandix nghas issa, Beppo. Doqqli xi haġa trid?

BUFFU: Imma t-tanbur u z-zinnannati żgur ma jhallukx torqod imbaghad.

TIFEL: Doqqli b'dak mela.

BUFFU: B'dan? Bil-vjolin?

TIFEL: Iva, b'dak.

BUFFU: Imma dak mhux il-Bufferu jdoqqu, Rumpilstiltskin.

Dak ta' hija.

TIFEL: Mela ghid lil huk jigi. Idoqqu hu.

BUFFU: Trid lilu? Tajjeb. Nghidlu jigi mela. Jiehu gost jarak
gejt lura, ikun jaf li xi hadd iridu. Int aghlaq ghajnejk issa.

Tiftahhomx qabel ma tisma' d-daqq tal-vjolin, fhimt?

TIFEL: Fhimt, Beppo. Qed naghfashom ghajnejja. Ma
niftahhomx.

BUFFU: Bravu. Issa stenna - stenna ftit.

Pawsa.

Jibda d-daqq tal-vjolin.

TIFEL: It-tifel bexxaq ghajnejh. Hu Beppo kien qieghed bil-
qieghda f'tarf is-sodda jhares lejh, f'idejh il-vjolin jghanni.
F'kollox kien jixbhu lil Beppo, hlief f'wiccu - wiccu ghajjien,
ghajnejn miksurin, b'harsa ta' diqa mnaqqxa fuqu.

(L-ghana tal-vjolin.)

Qaghad jisma' t-tifel il-bikja tal-vjolin, l-istess bikja li
kienet nibtet f'qalbu malli dahal fic-Cirku. Beppo ma kien
jidher imkien, izda l-umbrella tieghu kienet ghadha hemm,
fuq banketta, u tahtha xi haqa ohra, maghmula nofs tond;
xi haqa hamra b'xaghar twil iswed ileqq b'elf kulur.

TIFEL: X'inhi dik?

Il-vjolin jieqaf.

BUFFU: Liema?

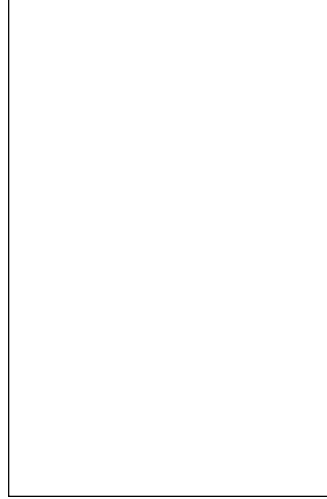
TIFEL: Dik t'hemm taht,

BUFFU: Din? L-umbrella ta' Beppo. Tibzax, mhux boghod
minn hawn Beppo.

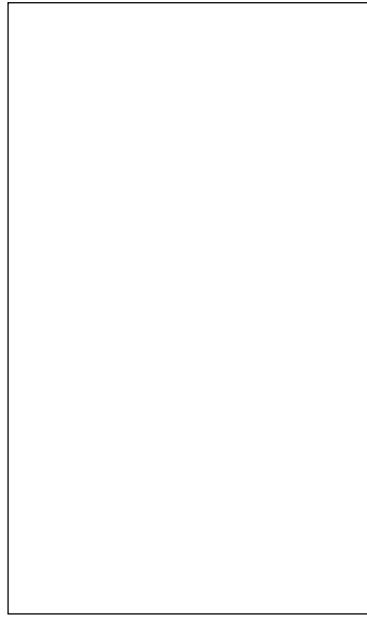
TIFEL: Imma dik ta' tahtha x'inhi?

BUFFU: Ghall-maskra qed tghid?

TIFEL: Maskra? Ha naraha.

*It-Tifel u Beppo:
Catherine Bartolo
Pulis u John Suda.
(MTV - 1972,
produzzjoni Albert
Marshall.)*

*Raġel tat-Tfiġh taċ-Ċrieki,
ir-Raġel u l-Mara:
(Joe Zammit Cordina,
Alfred Mallia u Marlene
Psaila - MTV 1972.)*

BUFFU: Mhux ahjar torqod, Rumpilkstiltskin? Int ghajjen...

TIFEL: Jien Johnny jisimni. Irrid naraha.

BUFFU: Kif trid. Imma mbaghad orqod. Hawn - taghrfu dak il-wiċċ?

TIFEL: Beppo! Dak wiċċ Beppo! Fejn hu Beppo?!

BUFFU: Beppo mar ghalissa. Imma tibzax, mhux boghod minn hawn. La halla l-umbrella warajh, ma jdumx ma jiġi.

TIFEL: Imma int żgur?

BUFFU: Ma jmur imkien mingharjha. Jiġi tibzax. Malli tghidli, insejjahlu u jiġi. Imma hu hsiebha dik il-maskra. Tihieli ha nerfaghha, ara.

TIFEL: Ma nistax inżommha ftit?

BUFFU: Tajjeb, żommha. Imma hu hsiebha; minghajrha Beppo ma jkunx jista' jerga' jiġi. Issa pprova orqod. Aghlaq ghajnejk - hekk. Orqod. Il-lejl it-tajjeb.

TIFEL (*jitnieghes*): Il-lejl it-tajjeb.

Wahdu fil-hemda, il-vjolin jghanni fit-tul.

TIFEL: U t-tifel ghalaq ghajnejh u raqad. İzda d-daqq tal-vjolin hadu mieghu fil-holm, tul il-lejl kollu.

(Vjolin.)

Izda ma' l-ewwel dawl griż taż-żerniq, hekk kif l-imrieżaq bikrija tax-xemx bierda laqtu t-tinda l-kbira, il-ghana tal-vjolin beda jnin bil-mod il-mod - sakemm waqaf ghal kollox.

Pawsa. Hemda.

TIFEL: It-tifel fetah ghajnejh. Kien wahdu - il-karavana battala.

Il-vjolin kien sieket fuq il-banketta hdejh l-umbrella. F'idu izda kien ghadu jhaddan il-maskra u t-tifel ftakar f'Beppo. Hares lejn l-umbrella - Beppo ma kienx 'il boghod.

(Isejjah) Beppo! Beppo, fejn int?

...Ghajjat it-tifel. Minnufih il-bieb tal-karavana tbexxaq bil-mod. Beppo kien semghu; kien ġej.

Bieb jinfetah b'tisbita.

CHIN LEE (*jidhak*)

TIFEL: Makienx Beppo! Kien raġel qsajjar, wiċċ isfar, għajnejh dojq miġbudin 'il fuq, xagħar lixx mixhut lura mill-qurriegħa u magħmul f'beżbuża twila sa nofs dahru u marbuta b'ċoff aħmar.

CHIN LEE (*jidhak*)

TIFEL (*beżghan*): Beppo! Beppo!

CHIN LEE: Għalxejn issejjahlu lil Beppo! Għalxejn! Beppo ma jeżistix! Beppo qatt ma kien!

TIFEL: Xi trid? Tersaqx lejja! Beppo!

CHIN LEE: Sejjahlu - sejjahlu! Imma għalxejn!...

TIFEL: Beppo!

CHIN LEE: Trid lil Beppo? Imma Beppo hemm hu arah - f'idejk! Dak kull ma hu Beppo; maskra kkulurita, biċċa kartapesta u ftit tiben; dak hu Beppo tiegħek, tifel. Dak hu! Maskra bħalna lkoll! U issa - issa Beppo jpattiha. Ma' Chin Lee hadd ma jiċċajta - lanqas Buffu. Ġibha 'l hawn! Ġibha dik il-maskra!

TIFEL: Le! Dik ta' Beppo! Tersaqx lejja!

CHIN LEE: Ġibha qed ngħidlek! Ġib!

Jghajjat bil-ferħ hekk kif jahtafta.

TIFEL: Halliha! Halliha!

CHIN LEE: Ġibha 'l hawn, mela! Chin Lee qatt ma jinsa - Chin Lee qatt ma jahfer. Beppo ma messux mar jghid li jien ftaħtha l-gaġġa ta' l-iljuni! Dik gidba! Mhux jien ftaħtha! U issa pattejthielu! Chin Lee qatt ma jahfer!

TIFEL: Halliha! Dik ta' Beppo! Tihieli!...

CHIN LEE: Ta' Beppo! Tibżax, Beppo qatt iżjed ma tarah! Qatt iżjed! Beppo qatt ma kien! Qatt - qatt - qatt!

Ifaqqaq' dahka wara l-ohra. Jitbieghed.

TIFEL: Beppo! Beppo!

Bieb tal-karavana jinfetaħ.

BUFFU: X'gara tifel dal-ghajat? X'inqala'?

TIFEL: Chin Lee! Dak ir-raġel li seraqli l-maskra - il-maskra ta' huk! Seraq il-maskra ta' Beppo!

BUFFU: Chin lee?

TIFEL: Hemm hu, arah! Dak li sejjer jġgri... Żommuh!

BUFFU: Imma dak - dak sejjer lejn il-gaġġa ta' l-iljuni!

TIFEL: Mur ilhqu! Mur hudlu l-maskra! Seraqhieli! Hemm hi, araha, għadha f'idejh!

BUFFU (*beżghan*): Sejjer hdejn l-iljuni!

CHIN LEE (*'il boghod - jghajjat*): Maskra ta' Buffu - Maskra ta' Buffu! Min iridha jmur għaliha!... Fil-gaġġa ta' l-iljuni! (*Jidhak*) Fil-gaġġa ta' l-iljuni!

TIFEL: Tefaghha! Tefaghha! X'se naghmlu issa?!

BUFFU: Imsejken Beppo.

TIFEL: Imma x'se naghmlu issa? Kif se nġibuha lura?

BUFFU: Inġibuha lura? Kif nistghu? Fil-gaġġa ta' l-iljuni ma nistghux nidhlu.

TIFEL: Imma l-gaġġa dejjem miftuha. Kemm nidhlu u...

BUFFU: Nidhlu? Nidhlu hdejn Naga u Hiro? Int ibleh, tifel! Hemm ġew hadd ma jidhol u johroġ haj!

TIFEL: Int tibza'! Imma la jiġi Beppo jmur hu għaliha.

BUFFU: Le - ifhimni, tifel. Hadd ma jidhol hemm ġew. Kulhadd jibza' - ukoll Beppo. U fuq kollox issa Beppo ma jista' qatt iżjed jiġi lura. Bla maskra ma jkunx Beppo.

TIFEL: Qatt ma jiġi - qatt ma narah!? Kif qal Chin Lee?!...

BUFFU: Kif jista' jiġi u juri wiċċu bla maskra lill-folla? Ma jkunux iriduh minghajrha. Le, tifel - kellu raġun Chin Lee. Beppo ma jiġix aktar. Issa baqa' huh biss - jiena. U lanqas jien ma se ndum wisq hawn. Rajt biżżejjed il-ferh imqanzah taċ-Ċirku - smajt biżżejjed id-dahk belhani tal-kotra. Nerfa' l-vjolin u l-umbrella u nerga' nitlaq mnejn ġejt...

TIFEL: Tfittex lil Beppo?

BUFFU: Forsi...

TIFEL: Imma Beppo hawn jiġi! Jiġi lura żgur! Inġibhielu lura l-maskra. Insibu 'l xi hadd jidhollu għaliha hu.

BUFFU: U min jimpurtah jekk Buffu jiġix lura jew le? Riduh biss biex jagħtu bis-sieq, jiddiehku bih u jgħinhom jinsew. İzda lanqas għalhekk ma kien tajjeb. Skartawh. Le, aqta' jiesek, ċkejken. Mur - mur sib lil ommok u missierok. Insieh lil Beppo.

TIFEL: Le! Beppo jiġi lura!

BUFFU: Ghedtlek, Beppo mar. Kien biss holma f'lejlja sajjija ta' bluha. Mur issa, tifel. Min jaf x'tistenniek il-Mamà. Iċ-Ċirku wasal biex jagħlaq. Jien ukoll sejjer. Nghid lis-sidien taċ-Ċirku li sejjer u nitlaq. Mur int ukol, tifel, isa. (*Pawsa qasira*) Ma tridx? Se toqghod hawn? Tajjeb, stennieni hawn mela, ara. Issa nghidilhom li sejjer u mbagħad niehdok id-dar. Stennieni hawn.

Pawsa.

TIFEL: Ir-raġel xwejjah li kien qisu Beppo u ma kienx Beppo - ir-raġel xwejjah li kien hu Beppo u ma kienx Beppo - mar. Imma t-tifel ma stenniex. Lil Beppo biss ried. Hares it-tifel lejn il-ponn mgħaffeg ta' xagħar ikkulurit li kien baqa' mill-maskra. U kien jaf it-tifel kif iġibu lura lil Beppo - kien jaf fejn isibu.

Toghla bil-mod il-muzika issa għajjiena taċ-Ċirku.

Tkarwit ta' l-iljuni.

TIFEL: Tul il-lejl kollu ma kinix raqdu l-iljuni. Ix-xemx tgħarrex wara x-xefaq sabithom jistennew, iduru bla heda mal-gaġġa - jistennew, taht saqajhom il-maskra mgħaffga ta' Buffu. U t-tifel riesaq lejn il-gaġġa, għalkemm kien għadu ma rahomx 'gà kien sema' lehinhom imghaddab jithallat mad-daq għajjien taċ-Ċirku issa qed jitbattal. Hadd iżda ma ta każ tat-tifel bl-umbrella ta' Beppo hdejn il-gaġġa ta' l-iljuni.

Tkarwit dejjem għola ta' l-iljuni

TIFEL: B'id soda it-tifel bexxaq il-bieba tal-gaġġa. U waqt li folla qatt xebghana kompliet tilghaq l-ahhar qtar tal-bluha taċ-Ċirku, it-tifel dahal.

Bieba tal-hadid iżzaqzaq hekk kif tinfetah.

L-iljuni.

BUFFU (*isejjah*): Rumpilstiltskin, fejn int? Johnny! Johnny! (*Imwerwer*) JOHNNY, LE! Żommuh - thalluhx! Ohroġ minn hemm, Johnny! Johnny!...

Spluzzjoni ttarrax ta' tkarwit feroċi ta' l-iljuni. Tidwi u tidwi.... Dahk sfrenat mill-folla jithallat ma' mużika bla rażan. Bil-qajla l-qajla jitbaxxew il-hsejjes sa ma tibqa' biss xi ftit mużika 'l bogħod.

Ghagha ta' migemgha zghira. Żaqziq tal-bieba tal-hadid.

GUWARDJAN: Żommu lura, sinjuri! Żommu lura jekk joghġobkom!

BUFFU (*imbikkem*): Rumpilstiltskin. Ghaliex - ghaliex? Ghal dil-biċċa kartapesta mtertqa u ftit tiben imberfel? Ghal dan, Rumpilstiltskin? (*Jolfoq*)

BUFFU: Beppo hawn hu, Rumpilstiltskin. Hawn jien arani. Issa tagħrafni, Rumpilstiltskin? Le - Rumpilstiltskin ma jagħraf lil hadd iżjed issa. U din l-umbrella ma tiswa xejn wara kollox. Kellek raġun int, Rumpilstiltskin - ma kienet tiswa xejn fis-siegha tat-twegħir. Imma x'jiswa li tagħraf it-twegħir jekk minnu kenn ma hemmx?! Ghiduli intom, x'jiswa? - intom li t-twegħir tabirruhkom ma tagħrfuhx?!

RAĠEL FIL-FOLLA: Jaqaw int Beppo? Int missieru?

BUFFU: Ghiduli x'jiswa? Ahjar li ma tagħraf qatt xejn!

RAĠEL FIL-FOLLA: Isma sieheb, jien nikkumpatik, imma jidhirli li missek hadt hsieb ahjar ta' ibnek. Anqas haqq l-inkwiet li taqla' 'l haddiehor.

GUWARDJAN: Hekk hu, sewwa qed tghid, sinjur! Jien rajthom l-ewwel hdejn il-gaġġa - ghedtilhom li l-iljuni m'ghandhomx xi jriduhom - widdibthom biex ma jifthux

il-gaġġa. Widdibthom jien! Hadd ma jista' jghid li ma wissejthomx! Jien ma kellix x'naqsam! Jien mhux risponsabbli!

Ghagha tan-nies.

WARDJAN: Imma ibqghu mexjin, sinjuri. Jekk tingabru hawn se tqum ghagha shiha. Wara kollox hadd ma jista' jghinu 'l dak il-povru tifel. Ibqghu mexjin! Imxu jekk joghgobkom. Kemm jista' jkun tqajmux paniku - hekk jew hekk hadd ma jiehu gost jisma' bl-inkwiet. Ibqghu mexjin jekk joghgobkom.

BUFFU: Iva, sinjuri - x'intom tiċċassaw? Ibqghu mexjin! Ghala titnikkru? Ghoddsu raskom fir-ramel bhan-naghma u nsew. Ma ġara xejn; ibqghu mexjin! Ma ġara xejn!

WARDJAN: Imxu, imxu! Imma ghidulhom; jien ma kellix x'naqsam. Ghidulhom ma' min tiltaqghu; mhux htija tal-Gwardjan! Jien ma kellix x'naqsam.

Muzika taċ-Ċirku. Il-folla.

MARA (*tidhak*)

RAĠEL (*l-istess*): Kieku bqajt hemm kont immut bid-dahk jaħasra!

MARA: ...X'kull wahda wkoll! (*Tidhak*) U fejn baqa' dak it-tifel; ma rajtx wiċċu.

RAĠEL: Tassew. Jiehu gost meta jara dal-pupu. Domna s-siġhat biex irbahnieh.

MARA: U int infaqt flus fuq dik il-logħba wkoll!

RAĠEL: Kieku ma qghadtx tikkritika u tfixkilni kont nirbah mill-ewwel. Ghedtlek, kienet biss kwistjoni ta' bilanċ u mira.

MARA: L-aqwa li rbahna. Jiehu gost meta jarah Johnny. Imma fejn mar dak l-imbierik? Jekk ma mbukkajtx rih wara kollox. Nispera mhux se jdewwimna nfittxuh, ja m'gharraq l'hu. Ara tarahx trid, Ġorġ?

RAĠEL: Xi mkien hawn irid ikun. (*Isejjah*): John! Johnny!

Il-folla.

BUFFU: Morru! Sejhulu! Fittxuh fil-kotra - fittxu l-qamar fil-bir! Fittxuh lil Johnny taghkom imma ma ssibuhx żgur fejn hu qatt ma kien!

LEHEN FUQ IL-LOUDSPEAKER: B'xejn, sinjuri! *Entez Mesadmes et Messieurs! Entrez!* Nistidnukhom tidhlu lkoll u merhba bikom fil-familja kbira taghna! Qatt ma rajtu xejn isbah - xejn aqwa!

BUFFU: Xejn isbah! - Xejn aqwa! Ejjew mela; ejjew! Hallu hom ixeddulkom is-sarima tal-folla. Idhku u xxalaw biex tinsew gagġa ta' l-iljuni dejjem miftuha! X'jimporta jekk taht difrejhom jaqa' tfajjel xi darba jew ohra? L-aqwa li nkomplu nizzuffjettaw, il-maskra ssikkata ma' wiċċna tostrilna l-wahx. Fil-ghaxija izda, meta tmorru lura lejn djarkom, imhaddnin ma' sidirkom ma ssibux hlief pupi kbar tal-lasktu! Pupi! Pupi tal-lasktu!

Krexendo ta' mużika u dahk tal-folla sa ma lehen IL-BUFFU jinbela' ghal kollox u l-ghagha taċ-Ċirku wehedha tibqa' tidwi, tidwi u tidwi...

TMIEM